

KOMENTÁŘ

2. 3. 2023

Sklizeň zemědělských plodin na Vysočině v roce 2022 – více obilovin a řepky, méně brambor

V roce 2022 se v Kraji Vysočina sklídilo 803 tisíc tun obilovin, desetina celorepublikové sklizně (9,8 %). Oproti předchozímu roku se sklizeň obilovin v kraji zvýšila o 53 tisíc tun (+7,1 %). Více než polovinu ze sklizně obilovin tvořila pšenice ozimá (454 tisíc tun), druhou nejrozšířenější obilovinou byl ječmen jarní (153 tisíc tun). Brambor se naopak sklídilo o 10 tisíc tun méně (-5,5 %) než v předchozím roce, celkem téměř 180 tisíc tun. Meziroční růst o téměř 23 tisíc tun (+21,5 %) byl vykázán ve sklizni řepky (necelých 128 tisíc tun).

Český statistický úřad již tradičně v tomto období zveřejňuje údaje o definitivní sklizni zemědělských plodin v předchozím roce. Kraj Vysočina jako typický venkovský region s vysokým podílem zemědělské půdy zaujímá v těchto přehledech významné místo.

Celková **sklizeň obilovin** na Vysočině v roce 2022 ve výši 803 tisíc tun byla čtvrtá nejvyšší v rámci České republiky za Středočeským, Jihomoravským a Jihočeským krajem. Podíl kraje na celkové sklizni obilovin v republice činil 9,8 %. Oproti předchozímu roku se sklizeň obilovin v kraji zvýšila o 53 tisíc tun (+7,1 %). Meziroční nárůst celkové sklizně obilovin na Vysočině byl způsoben jednak o 3 662 hektarů (+2,7 %) větší osevní plochou, tak i o 240 kg (+4,3 %) vyšším hektarovým výnosem. Sklizených 5,75 tuny obilovin z jednoho hektaru znamená pátý nejmenší výnos ze všech krajů před krajem Jihočeským (5,74 t/ha), Libereckým (5,72 t/ha), Plzeňským (5,68 t/ha) a Karlovarským (5,65 t/ha). Nejvyšší výnos (6,26, resp. 6,2 t/ha) byl vykázán v Hlavním městě Praha a v kraji Olomouckém. Republikový průměr činil 5,93 t/ha.

V Kraji Vysočina je nejrozšířenější obilovinou **pšenice ozimá**, která zaujímá více než polovinu výměry osevní plochy obilovin. V roce 2022 se z této plochy sklídilo 454 tisíc tun zrna, což je proti předchozímu roku o 11 % více. Druhou nejrozšířenější obilovinou je **ječmen jarní**, kterého bylo v roce 2022 sklizeno 153 tisíc tun, to je téměř pětina ze sklizně obilovin v kraji.

Zcela konkurenceschopnými pro Vysočinu jsou na podstatně menší výměře pěstované obiloviny **žito, oves a triticales**. Sklizeň žita na Vysočině ve výši více než 23 tisíc tun je mezi kraji nejvyšší a představuje 18 % republikové sklizně žita. Třetí místo po Jihočeském a Plzeňském kraji obsadila Vysočina ve sklizni ovsa a čtvrté za stejnými kraji plus krajem Středočeským ve sklizni hybridní obiloviny triticales. Více než 23 tisíc tun ovsa představovalo 13,8 % ze sklizně ovsa v ČR a téměř 27 tisíc tun triticales znamenalo 12,8 % z celorepublikové sklizně této plodiny. Sklízňová plocha, na Vysočině spíše okrajově pěstované, **kukuřice na zrno** se v roce 2022 snížila na polovinu a tvořila pouhé 1,1 % celkové výměry obilovin. To společně s 11% poklesem hektarového výnosu způsobilo meziroční propad sklizně kukuřice na zrno o necelých 12 tisíc tun na poloviční úroveň sklizně předchozího roku.

KOMENTÁŘ

Ve sklizni **luskovin** se Vysočina umístila s produkcí 11 154 tun na třetím místě za krajem Středočeským a Jihomoravským. Sklizeň luskovin na Vysočině poslední roky roste. Oproti roku 2021 vrostla o 8 %, za poslední 3 roky její nárůst činí 46,6 %.

Vysočina je tradičně dominantním krajem v pěstování brambor. Také v roce 2022 se kraj podílel na celkové produkci brambor v ČR téměř jednou třetinou. Ostatních **brambor** (konzumní, krmné a průmyslové) bylo na Vysočině sklizeno téměř 180 tisíc tun, meziročně o 10 tisíc tun méně (-5,5 %). Hektarový výnos brambor byl sice vyšší o 270 kg (+0,8 %) než v předchozím roce, výrazně menší ale byla plocha brambor, ta se snížila oproti roku 2021 o 355 hektarů (-6,2 %).

Sklizeň řepky se po loňském více než pětinaovém propadu vrátila na úroveň sklizně 2020. Meziročně byly navýšeny osevní plochy **řepky**, a to o 1 913 hektarů, tj. o 5,4 %, a bylo dosaženo i o 450 kg (+15,3 %) vyššího hektarového výnosu. Sklidilo se necelých 128 tisíc tun, tzn. o téměř 23 tisíc tun (+21,5 %) více. Větší objem řepky byl sklizen pouze ve Středočeském kraji (259 tisíc tun). Sklizeň máku, druhé nejčastější olejiny na Vysočině, se meziročně sice nepatrně propadla, přesto sklizených 5 196 tun máku znamená nejvyšší sklizeň mezi kraji a téměř čtvrtinu sklizně máku v republice.

Z ostatních zemědělských plodin zaujímá Vysočina první místo ve sklizni **pícnin na orné půdě** (v seně) a **kukuřice na zeleno a siláž** (v obou případech přes 16 % z produkce ČR), což koresponduje s vysokými stavy skotu a také s vyšším stupněm zornění v méně příznivých oblastech. Na třetím místě za Jihočeským a Plzeňským krajem je sklizeň píce v seně z **trvalých travních porostů** (8,8 % produkce ČR).

Sklizeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v roce 2022

Plodina	Plocha			Hektarový výnos			Sklizeň		
	rok 2022	změna proti roku 2021		rok 2022	změna proti roku 2021		rok 2022	změna proti roku 2021	
	v hektarech	v %		v tunách	v %		v tunách	v %	
Obiloviny celkem	139 813	3 662	102,7	5,75	0,24	104,3	803 380	53 226	107,1
pšenice ozimá	73 712	7 997	112,2	6,17	-0,06	99,0	454 475	45 209	111,0
pšenice jarní	4 828	-1 360	78,0	4,64	0,17	103,8	22 391	-5 251	81,0
žito ozimé a jarní	4 039	-390	91,2	5,70	0,40	107,6	23 023	-442	98,1
ječmen ozimý	14 938	1 476	111,0	5,94	0,31	105,5	88 673	12 915	117,0
ječmen jarní	29 084	-1 557	94,9	5,27	0,67	114,5	153 173	12 286	108,7
oves	6 118	-1 294	82,5	3,78	0,37	110,8	23 153	-2 172	91,4
triticale	5 205	76	101,5	5,12	0,44	109,5	26 662	2 672	111,1
kukuřice na zrno	1 495	-1 236	54,7	7,55	-0,97	88,7	11 289	-11 973	48,5
Luskoviny celkem	4 361	141	103,3	2,56	0,11	104,5	11 154	829	108,0
Brambory (mimo raných a sadbových ^{*)})	5 360	-355	93,8	33,51	0,27	100,8	179 590	-10 395	94,5
Cukrovka technická	127	-56	69,3	69,47	2,49	103,7	8 831	-3 451	71,9
Řepka	37 515	1 913	105,4	3,40	0,45	115,3	127 604	22 595	121,5
Mák	5 905	-1 223	82,8	0,88	0,14	119,5	5 196	-54	99,0
Pícniny na orné půdě (ve vlhkosti 15 %)	75 940	-3 865	95,2	10,06	-0,21	98,0	763 945	-55 548	93,2
Kukuřice na zeleno a siláž (ve vlhkosti 65 %)	34 099	-1 040	97,0	36,62	-1,35	96,4	1 248 804	-85 478	93,6
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	83 457	210	100,3	3,23	-0,44	88,0	269 389	-35 942	88,2

^{*)} zahrnují brambory konzumní, krmné a průmyslové

KOMENTÁŘ

Sklizeň zemědělských plodin v Kraji Vysočina v porovnání s ČR v roce 2022

Plodina	Plocha v hektarech			Výnos v t/ha		Sklizeň v tunách		
	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %	ČR	Kraj Vysočina	ČR	Kraj Vysočina	podíl na ČR v %
Obiloviny celkem	1 386 011	139 813	10,1	5,93	5,75	8 218 416	803 380	9,8
pšenice ozimá	801 578	73 712	9,2	6,16	6,17	4 938 549	454 475	9,2
pšenice jarní	52 856	4 828	9,1	4,73	4,64	250 139	22 391	9,0
žito ozimé a jarní	24 124	4 039	16,7	5,31	5,70	128 154	23 023	18,0
ječmen ozimý	122 614	14 938	12,2	6,13	5,94	751 184	88 673	11,8
ječmen jarní	211 890	29 084	13,7	5,31	5,27	1 126 179	153 173	13,6
oves	45 147	6 118	13,6	3,72	3,78	167 995	23 153	13,8
triticale	40 566	5 205	12,8	5,12	5,12	207 621	26 662	12,8
kukuřice na zmo	80 453	1 495	1,9	7,95	7,55	639 467	11 289	1,8
Luskoviny celkem	45 634	4 361	9,6	2,72	2,56	123 948	11 154	9,0
Brambory (mimo raných a sadbových) *)	18 501	5 360	29,0	31,50	33,51	582 683	179 590	30,8
Cukrovka technická	58 238	127	0,2	69,64	69,47	4 055 471	8 831	0,2
Řepka	343 964	37 515	10,9	3,39	3,40	1 166 393	127 604	10,9
Mák	26 125	5 905	22,6	0,84	0,88	21 964	5 196	23,7
Pícniny na orné půdě (ve vlhkosti 15 %)	467 086	75 940	16,3	9,87	10,06	4 610 430	763 945	16,6
Kukuřice na zeleno a siláž (ve vlhkosti 65 %)	211 789	34 099	16,1	35,96	36,62	7 615 122	1 248 804	16,4
Trvalé travní porosty (přepočteno na seno)	976 287	83 457	8,5	3,14	3,23	3 060 934	269 389	8,8

*) zahrnují brambory konzumní, krmné a průmyslové

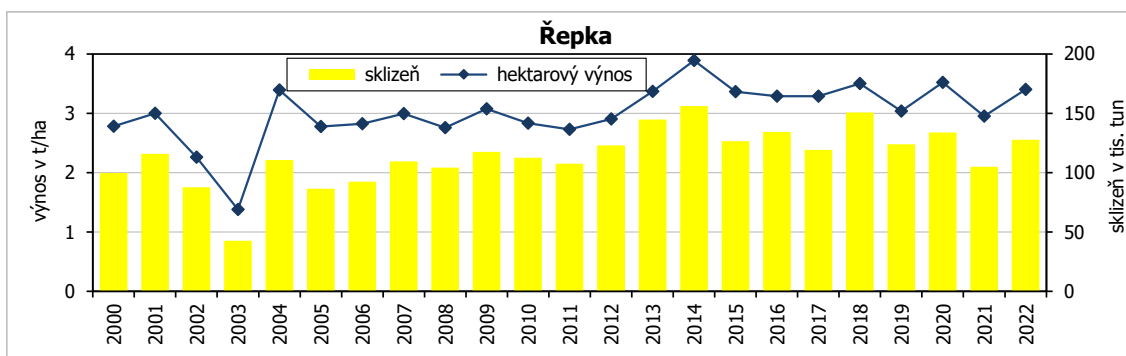
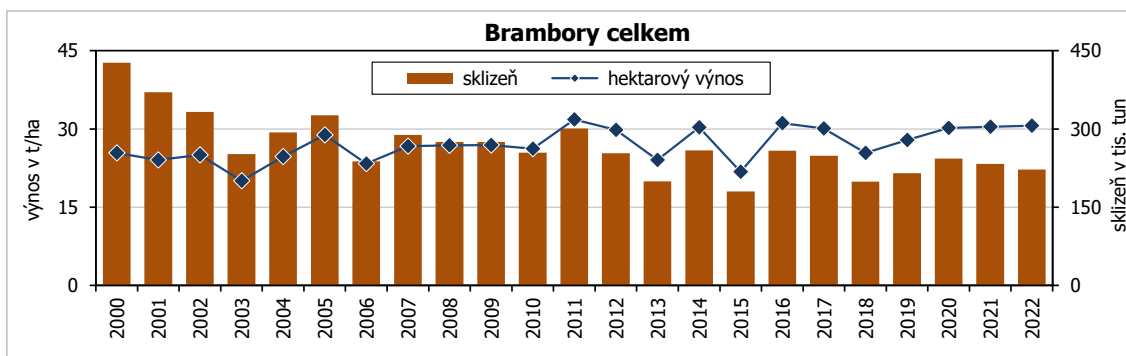
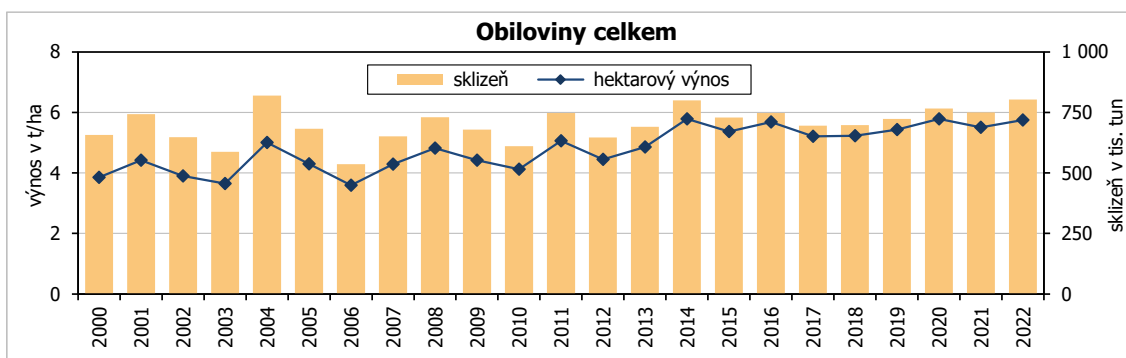
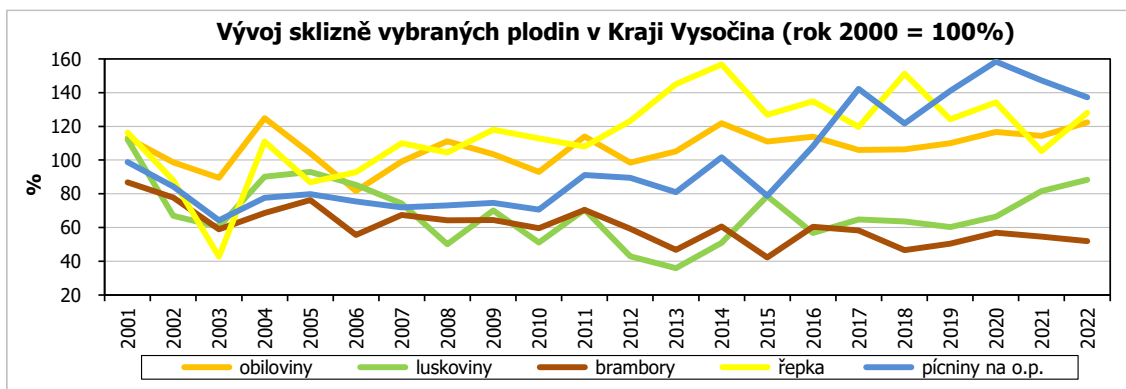
V hospodářském roce 2021/2022 spotřebovali zemědělci na Vysočině přes 30 tisíc tun **minerálních hnojiv v čistých živinách**, z toho více než tři čtvrtiny (77 %) tvořila hnojiva dusíkatá. Spotřeba **statkových hnojiv** představovala celkem 2 121 tisíc tun, z čehož více než polovina (58 %) připadá na hnůj. **Vápenných hnojiv** bylo spotřebováno přes 73 tisíc tun.

Spotřeba hnojiv za hospodářský rok 2021/2022*)

	Česká republika				Kraj Vysočina			
	hospodářský rok			index (2021/2022)/ (2020/2021)	hospodářský rok			index (2021/2022)/ (2020/2021)
	2019/2020	2020/2021	2021/2022		2019/2020	2020/2021	2021/2022	
	v tunách			v %	v tunách			v %
Minerální hnojiva								
v čistých živinách celkem	360 414	343 049	299 452	87,3	37 360	35 976	30 067	83,6
v tom: dusíkatá (N)	267 676	256 521	228 661	89,1	27 910	26 402	23 151	87,7
fosforečná (P2O5)	55 656	51 617	40 834	79,1	5 793	5 853	4 243	72,5
draselná (K2O)	37 083	34 911	29 957	85,8	3 658	3 721	2 674	71,8
Vápenná hnojiva ve zboží	415 958	373 311	383 593	102,8	77 220	69 816	73 188	104,8
Statková hnojiva celkem	13 008 964	13 173 527	12 954 276	98,3	2 060 337	2 063 959	2 121 087	102,8
v tom: hnůj	7 308 229	7 409 551	7 240 790	97,7	1 224 735	1 231 372	1 232 175	100,1
kejda	3 377 048	3 339 464	3 296 180	98,7	501 880	515 933	536 729	104,0
močůvka	1 160 262	1 092 522	1 035 510	94,8	231 346	250 380	256 793	102,6
ostatní	1 163 426	1 331 991	1 381 796	103,7	102 376	66 274	95 390	143,9
Organická hnojiva	5 065 389	5 221 629	5 382 295	103,1	955 005	916 638	957 775	104,5
Organominerální hnojiva	47 450	39 717	52 578	132,4	150	1 453	3 572	245,8

*) Není zahrnuta spotřeba hnojiv za malá hospodářství samostatně hospodařících rolníků, kteří nepředkládají výkazy.

KOMENTÁŘ

KOMENTÁŘ

Kontakt:

Ing. Štěpánka Vampolová

Oddělení informačních služeb, Krajská správa ČSÚ v Jihlavě

Tel.: 567 109 080

E-mail: stepanka.vampolova@czso.cz

Podrobné informace:

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin - 2022](#)